

ličane cerkvena zapoved, da svoj zakon skle-
nejo pred lastnim župnikom v cerkvi.

Splošno se vidi, da je versko življenje med
ameriškimi Slovenci dokaj živahno in npravost
na zadosti visoki stopinji. Knjiga daje sloven-
skim duhovnikom lepo izpričevalo, da se vestno
trudijo za svoje rojake in sploh dosejajo znat-
nih uspehov.

Posebej še omenja „Zvezo slovenskih du-
hovnikov v Ameriki“, ki ima namen prirejati
misijone za Slovence, zlasti po onih krajih, kjer
nimajo še svojih duhovnikov, pomagati pri
ustanovitvi novih šol in župnij, dobivati mla-
deničev in deklet za duhovski in samostanski
poklic, izdajati potrebne knjige itd.

5. Razjasnuje „Poduk“ denar, mero in vago,
kakršna se rabi v združenih državah.

6. Naševa in kratko opisuje „slovenske
naselbine v Združenih državah“. V 25 državah
imajo svoje stalne naselbine, po nekaterih dru-
gih prebivajo le začasno posamezniki, gredoč
za delom. Število vseh Slovencev v Združe-
nih državah bi bilo okrog 53.000 duš. Mnogo
zanimivih črtic nam podaja pisatelj v tem pog-
lavju, deloma iz lastne izkušnje, deloma iz
peresa tovarišev in rojakov.

Knjigi je spredaj privezan zemljevid Zdru-
ženih držav ameriških, kateri dobro služi bravcu
in mu kaže velike prostore in daljave novega
sveta. Zadaj pa je zapisnik z „naslovi slovenskih
škofov in duhovnikov v Ameriki“, ki tudi
močno povzdiguje rabljivost tega „Poduka“.

Knjiga je spisana v krepkem in poljudnem
slogu, tako, da jo more s pridom rabiti vsak
Slovenec. Pisatelj se čuti Amerikanca in pokaže
semtertja svoj ponos. Jako spretno zagovarja
življenje in vedenje izseljencev nasproti ne-
katerim včasih preostrim, ker presplošnim oči-
tanjem rojakov iz starega sveta. V mnogih toč-
kah mu moremo pritrjevati, le v tem, da pri
nas doma gosposke podpirajo sprejemanje sve-
tih zakramentov in versko življenje, se ne stri-
njamo vsi ž njim.

Z veseljem pozdravljamo delavnost naših ro-
jakov onkraj morja, o kateri nam piše ta knjiga;
želimo kmalu zopet kaj lepega iz novega sveta.

— č.

Ilustrovani narodni koledar 1904. Ure-
dil in izdal Dragotin Hribar v Celju. — Prak-
tičen in ličen je bil ta koledar vedno, a marsi-
kako leto nas je motila njegova pristranost v
poročilih in moderna tendencioznost v lepo-
slovnih spisih, ki jih je objavljaj. Tega letos
ni — vsaj ne tako obilno. Pesniški del izpol-
njuje Vek. Spindler s šestimi še precej srečnimi
pemicami. Verzi se beró gladko in prijetno
(razen nekaterih prisiljenih n. pr. v „Spominu“:

„v življenja zapuščenih dneh“. Vsebina je ve-
činoma romantično lirična; komur ugajajo objemi
„na tihi poljani“, kdor bo mogel odobravati,
ko bo videl, da fantje „k ljubicam svojim pod
okna radostno hiteli so“ in bržkone netili „pla-
men, ki v noči je viharni se dvignil do neba“
— bo odobral tudi tako liriko. Leposlovnih
črtic „Višji vzori“ (Rinaldo) in „Našla sta se“
(Radovan) sta prikupljivi, dasi je druga po
vsebini le šablonska, tudi pri nas že stokrat
predelana romantika, a slog ima svoje posebnosti
in jezik je prijeten, dasi ne povsem pravi-
lilen. Nekaj pristrčnega je kratka črtica „Višji
vzori“. Koliko duševnega življenja je tu skici-
ranega z dvema, tremi potezami! Prav prijeten
vtisek je napravil na nas ta malehni, a krepko
delujoči refleks ognjevit in idealne mlade
duše. Črtica inženirja F. Lupše „o severnem
tečaju“ je pisana prav poljudno; zanimivi so
tudi nekrologi profesorjev Vrhovca in Rutarja
in narodnjaka dr. H. Šukljeja ter životopisne
črtice Viktorja Parma. — O kranjskem dežel-
nem zboru imamo seveda drugačno mnenje. Tudi bi
si upali nekoliko podvomiti, si je li res „pač
malokdo pridobil za slovenski narod toliko
zaslug“ kakor Jan Lego. Bog mu daj učkati
še mnogo let, a njegove ideje niso bile vedno
vse zdrave! *Zdrave ideje vinamo vamo VI. K.*
— mi!

Izgubljena sreča. Rudolf Vrabl. Za-
ložil Jernej Bahovec. V Ljubljani 1904. Natisnil
A. Slatnar v Kamniku. Cena 40 v. — To je
domoljubna knjižica, ki v pravljlični obliki po-
pisuje zatiranje Slovencev in jih vnema za
„Družbo sv. Mohorja“ in za „Družbo sv. Cirila
in Metoda“.

HRVAŠKA.

Fragmenti. Milan Marjanović. Dubrovnik.
1903. — „Vse, kar se razvija“, pravi pisatelj
v epilogu, „kar dozoreva: cvetje v poletju,
deklica, preden postane žena, mladenič, ko v
njem še vrè — ta lepota postajanja ima po-
sebne čare in dražesti. Pred petimi, šestimi
leti smo bili člani mlade literarne generacije
hrvaške v tem „statu nascendi“. . . . Dokumente
svojega in našega razvoja izdajam v knjigi teh
fragmentov sedaj, ko smo bolj ali manj že vsi
stopili na širše poprišče.“

Prijateljski krog, ki ga omenja pisatelj,
poznamo. Zbiral se je svoj čas okoli „Mladosti“,
„Salona“, „Nove Nade“, „Svjetla“ in drugih
efemernih pojavov brez silnejših posledic za
širšo javnost. Vendar se je vzgajala ob njih
„mlada literarna generacija hrvatska“ (deloma